

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001454

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бігун Руслана Василівна

2. Ruslana V. Bihun

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4868-8874

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 03-01-2023

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 20.601.039

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29.48

Тема дисертації:

1. Оптимізація тактики ведення та лікування жінок з ендометріозом яєчників, поєднаним із запальними процесами органів малого тазу.
2. Optimization of tactics of management and treatment of women with ovarian endometriosis combined with pelvic inflammatory disease.

Реферат:

1. У даному науковому дослідженні приведено нове вирішення актуального завдання сучасної гінекології пошук шляхів підвищення ефективності лікування поєднаних клінічних станів – ендометріоми яєчників та хронічних запальних процесів органів малого тазу у жінок репродуктивного віку шляхом розробки та впровадження алгоритму фармакологічної корекції метаболічних та психоемоційних порушень у даної категорії пацієнок. Отримані дані про наявні порушення маркерів системного запалення дозволили розширити уявлення щодо патогенезу хронічного тазового болю при ендометріюїдних кістах яєчників та підтвердити роль хронічного запального процесу органів малого тазу у зростанні частки рецидиву та вираженості клінічної симптоматики. На основі вивчення міжсистемних зв'язків обґрунтовано додаткові критерії діагностики перебігу запального процесу у пацієнок з ендометріомами. Вперше встановлено основні предиктори рецидиву та резистентності до терапії у пацієнтк з ендометріомами яєчників, поєднаних

з запальними процесами малого тазу. Отримані в ході даного дослідження результати дозволили відмітити статистично значимо старший вік у пацієток з множинними рецидивуючими ендометріїдними кістами яєчників, зростання частки помірного та вираженого больового синдрому у пацієток старшої вікової групи, з рецидивуючими ендометріомами великих розмірів та у випадку поєднання з запальними процесами органів малого тазу. За результатами аналізу мікробного спектру цервікального каналу отримано нові наукові свідчення щодо різноманіття інфектів та їх кількісного співвідношення із врахуванням коморбідності та клінічного перебігу захворювання, встановлено високу частку запальних захворювань органів малого тазу (OR=3,18; 95% CI: (1,93-5,23); $p < 0,05$), дисбіоз слизової піхви та домінування асоціацій облігатно-анаеробних мікроорганізмів, вірусів та умовно-патогенної флори (OR=2,40; 95% CI: (1,51-3,92); $p < 0,05$). Доповнено існуючі дані щодо поєднання ендометріоми яєчника з проявами зовнішнього генітального ендометріозу та аденоміозу у 45,6 % пацієток, доведено, що навіть малі форми зовнішнього генітального ендометріозу, поєднані з ендометріомою яєчника, можуть супроводжуватися вираженими болями і впливати на працездатність, а показник психічного здоров'я є значно нижчим у жінок, де захворювання асоціюється із хронічними персистуючими запальними процесами органів малого тазу. Вперше проведено комплексне клініко-морфологічне дослідження параметрів оваріального резерву та встановлено його зниження у випадку поєднання ендометріом та запальних процесів органів малого тазу. Уперше виділені клінічні детермінанти, що демонструють роль хронічного запального процесу та підвищення концентрації імунозапальних чинників у розвитку вираженості клінічної симптоматики та хронічного тазового болю, резистентності до терапії та схильності до рецидивів ендометріом. Доповнено існуючі наукові дані щодо дисбалансу продукції маркерів локального протиінфекційного захисту за зміною рівня прозапальних цитокінів – TNF- α , IL-1 α та IFN- α та основних класів імуноглобулінів, представлено нові дані щодо депресії рівня sIg A, а також зростання ($p < 0,05$) концентрації окремих сигнальних пептидів системного запалення – C-реактивного протеїну та неоптерину. Отримані результати демонструють доцільність оптимізації діагностичного алгоритму та персоналізації реабілітаційної тактики, враховуючи такі критерії як вік, асоціація з запальними та проліферативними гінекологічними захворюваннями, хірургічні втручання у анамнезі, вираженість больового синдрому, розміри кіст та характеристика рівня маркерів запалення. У роботі обґрунтовані та сформульовані рекомендації по удосконаленню підходів відновлення порушеної функції яєчників та маркерів оваріального резерву у жінок з ендометріомами, поєднаними із хронічним запальним процесом органів малого тазу, розроблено та впроваджено поетапний алгоритм лікування даної категорії пацієток, який полягає у модифікації комплексної протизапальної терапії із використанням комбінованої терапії з препаратами системного фібринолітичного, протинабрякового впливу та протизапального протеолітичного ферменту, місцевого тромболітика, засобу, що покращує мікроциркуляцію, біологічного препарату інфламафертин, корекції гормональних порушень із застосуванням дієтогесту та реабілітаційній протирецидивній програмі. Ключові слова: репродуктивний вік, безпліддя, ендометріоз яєчників, хронічні запальні захворювання органів малого тазу, хронічний тазовий біль, порушення менструальної функції, психоемоційний статус, онкомаркери, маркери запалення, цитокіни, D-вітамінний статус, лікувально-реабілітаційний комплекс. Галузь-Медицина.

2. This scientific study provides a new solution to the current task of modern gynecology, the search for ways to increase the effectiveness of the treatment of combined clinical conditions – ovarian endometrioma and pelvic inflammatory disease in women of reproductive age by developing and implementing an algorithm for the pharmacological correction of metabolic and psycho-emotional disorders in this category of patients. The obtained data on existing disorders of markers of systemic inflammation made it possible to expand the understanding of the pathogenesis of chronic pelvic pain in case of ovarian endometrioid cysts and to confirm the role of the chronic inflammatory pelvic disease in the increasing rate of relapse and the severity of clinical symptoms. Based on the study of intersystemic connections, additional diagnostic criteria for the course of the inflammatory process in patients with endometriomas have been substantiated. For the first time, the main predictors of relapse and resistance to therapy in patients with ovarian endometriomas combined with pelvic inflammatory disease were established. The results obtained in the course of this study made it possible to note a

statistically significantly older age in patients with multiple recurrent ovarian endometrioid cysts, an increase in the proportion of moderate and severe pain syndrome in patients of the older age group, with recurrent large endometriomas and in the case of a combination with pelvic inflammatory disease. According to the results of the analysis of the microbial spectrum of the cervical canal, new scientific evidence was obtained regarding the variety of infections and their quantitative relationship, taking into account comorbidity and clinical course of the disease, a high proportion of pelvic inflammatory diseases was established (OR=3.18; 95% CI: (1.93-5.23); p<0.05), dysbiosis of the vaginal mucosa and the dominance of associations of obligate anaerobic microorganisms, viruses and conditionally pathogenic flora (OR=2.40; 95% CI: (1.51-3.92); p<0.05). In this work, for the first time, the parameters of the quality of life were evaluated in this contingent of patients and it was established that the association of endometrioma and chronic persistent inflammatory process increases the negative dynamics of the parameters of the quality of life on all scales of the SF-36 questionnaire, where physical activity, daily activities and physical capabilities are significantly limited by the state of physical and psycho-emotional health, which disrupts social contacts and the level of communication, contributes to the development of neurotic states, anxiety and anxiety-depressive disorders, generating pathogenetic aspects of chronic stress, and has a tendency to progress without adequate treatment. The work substantiated and formulated recommendations for improving approaches to restoring impaired ovarian function and markers of ovarian reserve in women with endometriomas combined with chronic pelvic inflammatory disease; a step-by-step treatment algorithm for this category of patients was developed and implemented. It consists in modifying complex anti-inflammatory therapy using combined therapy with drugs of systemic fibrinolytic, anti-edematous effect and anti-inflammatory proteolytic enzyme, local thrombolytic, microcirculation-improving agent, biological drug inflamafertin, correction of hormonal disorders using dienogest and rehabilitation anti-relapse program. The conducted studies confirm the need for timely diagnosis of pelvic inflammatory disease in women with endometriomas, as well as the development of an adequate program of anti-inflammatory therapy using immunomodulatory, hormonal and metabolic agents, which made it possible to provide an appropriate corrective effect on the altered parameters of the metabolic and immune status. The developed schemes of diagnostic and treatment algorithms are implemented in medical practice of communal non-commercial enterprises and used in the preparation of methodological materials for the educational process of departments of Obstetrics and Gynecology in educational institutions of Ukraine. Key words: reproductive age, infertility, ovarian endometriosis, chronic pelvic inflammatory disease, chronic pelvic pain, menstrual cycle disorders, psycho-emotional status, tumor markers, inflammatory markers, cytokines, vitamin D status, treatment and rehabilitation complex. Branch-Medicine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Bihun RV, Orishchak IK, Henyk NI, Ostrovska OM, Vorobiy VD, Zhukuliak O.M. Peculiarities of clinical and paraclinical investigations of women with ovarian endometriomas in combination with pelvic inflammatory disease. Світ Медицини та Біології. 2022;3(81):21-5. DOI: 10.26724/2079-8334-2022-3-81-21-25 <https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=https://womab.com.ua/upload/18.3/SMB-2022-03-021.pdf&embedded=true>
- 2. Bihun RV. Characteristics of psycho-emotional manifestations and evaluation of the quality of life indicators in women with ovarian endometrioma combined with pelvic inflammatory diseases. Репродуктивне здоров'я жінки. 2021;7-8(52-53):37-40. DOI: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.7->

8.2021.250830 <http://repro-health.com.ua/article/view/250830/248646>

- 3. Bihun RV. Vitamin D effect on the severity of chronic pelvic pain in patients with ovarian endometriosis combined with pelvic inflammatory diseases. Архів клінічної медицини. 2021;2(27):13-6. DOI: 10.21802/acm.2021.2.4 <https://ifnmujournal.com/acm/article/view/acm202124/1170>
- 4. Бігун РВ, Генік НІ. Тазовий біль і психоемоційний статус у жінок з ендометріомою яєчників, поєднаною із запальними захворюваннями органів малого тазу: вибір тактики лікування. Клінічна та експериментальна патологія. 2022;1(79):3-8. DOI: 10.24061/1727-4338.XXI.1.79.2022.02 <http://ser.bsmu.edu.ua/article/view/227290>
- 5. Бігун РВ, Генік НІ. Ендометріоїдна хвороба яєчників: фактори ризику прогресування процесу та рецидивів. Art of Medicine. 2022;2(22):11-6. DOI: <https://doi.org/10.21802/artm.2022.2.22.11> <https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/796>
- Бігун РВ, Генік НІ, Крижанівська АЄ, Дзьомбак ВБ, Гаврилюк ГМ, Островська ОМ. Фармакологічна корекція імунOMETаболічних порушень у пацієнток з ендометріомою на тлі хронічних запальних процесів репродуктивної сфери. Репродуктивне здоров'я жінки. 2022;2(57):21-8. DOI: 10.30841/2708-8731.2.2022.261802 <http://repro-health.com.ua/article/view/261802/258451>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109269

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Генік Наталія Іванівна

2. Natalia I. Henyk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5755-7537

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маланчук Лариса Михайлівна
2. Larysa M. Malanchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0207-3281**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України**Код за ЄДРПОУ:** 02010830**Місцезнаходження:** Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Юзько Олександр Михайлович
2. Oleksandr M. Yuzko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1270-9095**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Буковинський державний медичний університет**Код за ЄДРПОУ:** 02010971**Місцезнаходження:** площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Римарчук Маріяна Іванівна
2. Mariiana I. Rymarchuk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4678-8193**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остафійчук Світлана Олександрівна

2. Svitlana O. Ostafiychuk

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8301-814X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, буд. 2, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Макарчук Оксана Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Макарчук Оксана Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кулинич Галія Богданівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна